

STANOVISKO

K UŽÍVÁNÍ OTISKU ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA NA NĚKTERÝCH DOKUMENTECH VYDÁVANÝCH VYSOKÝMI ŠKOLAMI

Dotaz:

Je možno, aby byly dokumenty vydávané vysokými školami, konkrétně vysokoškolské diplomy, dodatky k diplomům a vysvědčením k diplomům a jejich opisy opatřovány otiskem úředního razítka?

Odpověď:

Užívání úředního razítka definovaného v § 6 odst. 1 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o užívání státních symbolů“), je specifickou formou užívání malého státního znaku. V obecné rovině platí, že pokud určitá listina splňuje parametry vymezené v § 5 zákona o užívání státních symbolů, tedy jde o rozhodnutí nebo jinou listinu osvědčující důležité skutečnosti vydávanou při výkonu státní moci pak ji lze opatřit jak samostatným malým státním znakem, tak otiskem úředního razítka (případně i obojím). Pokud zvláštní zákon stanoví, že je třeba určitou listinu opatřit (malým) státním znakem, pak je tomuto požadavku dostáno i tím, že je opatřena otiskem úředního razítka.

V případě **vysokoškolských diplomů a jejich dodatků** je užití státního znaku stanoveno přímo zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách“), tyto listiny jsou též výslovně označeny za veřejné listiny. Ačkoli zákon o vysokých školách nespecifikuje, zda má jít o státní znak malý či velký, lze se přiklonit k závěru, že by mělo jít spíše o malý státní znak, a to jednak proto, že malý státní znak je s ohledem na § 5 zákona o užívání státních symbolů určen právě pro označování listin osvědčujících důležité skutečnosti a dále proto, že i na jiná školní vysvědčení je umísťován primárně malý státní znak (obvykle prostřednictvím otisku úředního razítka, případně i prostřednictvím vodotisku na tiskopise vysvědčení, byť vodotisk je pouze napodobeninou malého státního znaku). Je pravda, že u vysvědčení ze základních či středních škol či učilišť se tak děje přímo na základě vyhlášky č. 3/2015 Sb., o některých dokladech o vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 58/2016 Sb., kterou se provádí § 28 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Dlužno v této souvislosti dodat, že § 28 školského zákona též nevymezuje druh státního znaku vyznačovaného na vysvědčeních, to upřesňuje právě až zmiňovaná prováděcí vyhláška. Považujeme však za vhodné držet určitou jednotnost v užívání státních znaků na tomto typu dokladů, tím spíše, že takovému postupu svědčí i § 5 zákona o užívání státních symbolů.

Jak již bylo uvedeno výše, je-li možno opatřit určitou listinu malým státním znakem, je možno ji opatřit i otiskem úředního razítka. **Vysokoškolské diplomy a dodatky k diplomu lze tedy opatřit otiskem úředního razítka.**

Poněkud odlišná situace je u **vysvědčení k diplomu o vykonání státní zkoušky nebo státní rigorózní zkoušky**. Od 1.1.2006 vysvědčení k diplomům nejsou

považována za zákonem vymezené doklady o absolvování studia. Tato změna vysokoškolského zákona byla provedena zákonem č. 552/2005 Sb. Vysvědčení již není v zákoně o vysokých školách upraveno, není tedy ani stanoveno, že (zda) se jedná o veřejnou listinu a v zákoně o vysokých školách nejsou upraveny ani žádné jeho náležitosti. Proč k této změně došlo, nevíme a nelze to zjistit ani z důvodové zprávy, neboť tato změna byla do novely zákona o vysokých školách vložena až pozměňovacím návrhem v rámci jejího projednávání v Poslanecké sněmovně ČR. S ohledem na absenci úpravy náležitostí vysvědčení v zákoně o vysokých školách by bylo možno zmiňovaná vysvědčení opatřit otiskem úředního razítka za předpokladu, že buď plně vyhoví obecné úpravě užívání státních symbolů, tedy požadavkům § 5 zákona o užívání státních symbolů, nebo je bude možno považovat za součást diplomu.

K první z možností lze uvést, že by vysvědčení muselo být **listinou osvědčující důležité skutečnosti** vydávanou **při výkonu státní moci**. Domníváme se (alespoň z našeho pohledu), že je vysvědčení o státních zkouškách konaných na vysokých školách (vč. rigorózních) možno považovat za listiny osvědčující důležité skutečnosti. Otázkou je, zda jde o listiny vydávané při výkonu státní moci. V tomto směru je vhodné upozornit, že zákon o vysokých školách, na rozdíl například od zákona o obcích (č. 128/2000 Sb.), zákona o krajích (č. 129/2000 Sb.) nebo o hlavním městě Praze (č. 131/2000 Sb.) nepoužívá pojmy samostatná a přenesená působnost. Zákon o vysokých školách obsahuje část desátou nazvanou Státní správa. Mezi činnostmi uloženými vysokým školám v rámci této části vydávání vysvědčení k diplomu o vykonání státní nebo státní rigorózní zkoušky uvedeno není, což je ostatně logické, když zákon o vysokých školách s tímto dokumentem vůbec nepočítá. Je však třeba upozornit, že zde není uvedeno ani vydávání diplomů. Posouzení otázky, zda je vydávání vysvědčení o státních zkouškách možno vnímat jako výkon státní moci, přísluší primárně Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, jakožto gestorovi agendy vysokého školství. Resortu školství též náleží vyjádření o povaze tohoto vysvědčení, tedy zejména posouzení, zda je možno toto vysvědčení vnímat jako součást vysokoškolského diplomu.

Pokud by vysvědčení o státní nebo státní rigorózní zkoušce bylo vnímáno jako svého druhu součást diplomu, pak by z našeho pohledu bylo možno na něj otisk úředního razítka umístit, neboť by šlo u užití malého státního znaku na diplomu (buť ne přímo na vlastním diplomu, ale na příloze, která by byla jeho integrální součástí). Lze si položit i otázku, zda opatření vysvědčení otiskem úředního razítka by do určité míry nenapravilo jeho absenci (resp. absenci státního znaku) na vysokoškolském diplomu vydávaném Univerzitou Karlovou.

Pokud jde o **opisy**, resp. potvrzení vydávaná vysokými školami v některých případech místo opisů, pak lze dospět k závěru, že pokud jsou splněny podmínky pro opatření otiskem úředního razítka u prvopisů těchto dokumentů, pak lze mít tyto podmínky za splněné i v případě jejich opisů či potvrzení vydávaných na místo těchto dokumentů.

Vydání stanoviska:

červen 2017 (vychází ze stanoviska č.j. MV-70402-2/VS-2017)

schválil JUDr. Václav Henych, ředitel odboru